

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Decisiones Miscellanæ

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio CX. Argumentum. Quibus mediis, rationibus poterunt Parochi retrahere populum à peccatis carnis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94626](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94626)

devotione evagatio mentis sit culpa tantum venialis, Sotus de *Iustit. & Jur.* lib. 10. *quæst.* 5. art. 5.

18 *Secundo præmiserunt*; Triplicem esse Attentionem in Divinis officiis, Materialem, Literalem, & Spiritualem. Prima consistit in attendendo ad Verba, ne unum Verbum dicatur pro alio, nevé quid omittatur. *Secunda* attendit ad sensum, & significatum Verborum. *Tertia* respicit ad Deum, & suam Divinam præsentiam, Christivè passionem, vel ad aliud Divinum Mysterium. P. Molina *Instruct. Sacerd.* in addit. ad *Tract.* 3. *cap.* 7. Sotus *dict.* art. 5. Quælibet ex his tribus attentionibus, (quando Sacra Verba integre proferuntur) sufficit ad præceptum Divini officii adimplendum, & ad satisfaciendum, merendum, ac impetrandum. Valentia *tom.* 3. *disput.* 6. *quæst.* 2. *punct.* 10. *paragr.* 4. Grassius *part.* 1. *decis.* lib. 2. *cap.* 52. *num.* 8. Toletus *dict.* lib. 2. *cap.* 13. Pellizarius de *Monial.* *cap.* 10. *sect.* 3. *num.* 291.

Tertio præmiserunt; Unamquamque supradictarum attentionum dividi in *Actualem*, quæ actu attendit, vel ad verba, vel ad sensum, vel ad Deum; & in *Virtualem*, dum quis in principio precum actuali gaudebat attentione, sed in prosecutione involuntariè distractus est ad profana. D. Antoninus in *Summ.* *part.* 3. *tit.* de *Hor. Can.* *cap.* 4. & Sotus *d. quæst.* 5. art. 5. Et hæc Virtualis attentio sufficit ad satisfaciendum, merendum, & impetrandum, si orans, quando advertit, se esse distractum, revocet animum. Abbas in *Clem.* si Dominum, de *Relig. domib.* & Vitalius in *Clem.* 1. de *Celebr. Missar.* *num.* 20. Lezana in *summ.* *part.* 1. *cap.* 12. *num.* 10. & seqq. nam & David fatur de se orante *Psal.* 39. *Cer meum dereliquit me.*

His præmissis, tria motiva notantur pro attentione habenda.

Primum ob *Moralitatem*. Quia exercemus in terris, quod agunt in celis Beati, & ut profiteatur Ecclesia hic *Cum Angelis, & Archangelis, cum Thronis, & Dominationibus, cumque omni militia Cælestis exercitus hymnum gloria Dei canimus.*

Secundum ob *Utilitatem*; nam uberrimi sunt fructus Orationis attentæ, ac devotè factæ, de quibus Rodriguez *Exerc. Perfect.* *part.* 1. *tract.* 5. *cap.* 1. & 2. & præcipue, quia orantes satisfaciunt, meremur, & impetramus. S. Thomas 2. 2. *quæst.* 83. art. 15. & 16. & ulterius spirituali dulcedine reficimur, Sotus *dict.* lib. 10. *quæst.* 5. art. 5.

Tertium ob *Necessitatem*; nam orantes sine attentione, & cum voluntaria divagatione dictos fructus perdunt, peccantque graviter, juxta illud. 21 *Maledictus homo, qui facit opus Dei fraudulenter.* Jerem. 48. 10. & si distributiones dentur, qui absque attentione externa, vel interna stetit in 22 Choro, tenetur eas restituere; ut confutata opinione contraria docet Moneta de *Distr. Quor.* *part.* 2. *quæst.* 2. *num.* 22. Grassius *part.* 1. *dec.* lib. 2. *cap.* 52. *num.* 15. & Fagnanus in *d. cap.* Dolentes. *num.* 57. ubi alios allegat de *Celebr. Missar.*

Tandem, ut Ecclesiasticis personis magis, ac magis exterior, atque interior attentio in Divinis officiis commendetur, hæc, quæ sequuntur ex Grassio *part.* 1. lib. 2. *cap.* 52. *num.* 26. transferimus.

Considerent etiam obligati recitare Horas Canonicas visionem illam, relataam a S. Antonino *part.* 2. *tit.* 9.

cap. 13. *Paragr.* 3. de quodam Pare Sancto, cui videnti in Choro demonem multa imponentem Sacco, & interrogatum, quid imponent? respondisse; Syllabas, & verba, quæ hi vel omittunt, vel deglutiunt inter dentes, vel versus incipiunt, antequam ii, quibus cum recitant, alios absolvant, vel male versus pronunciant, ut illos ejus rei accusaret in judicio.

DECISIO CX.

ARGUMENTUM.

Quibus mediis & rationibus, poterunt Parochi retrahere populum à peccatis carnis?

SUMMARIUM.

1. Carnis peccata quibus mediis evitanda?
2. Carnis vitium Deo summe odibile.
3. Carnis peccata difficillime emendantur.
4. Carnis peccatum non solum animam, sed etiam corpus coinquinat.
5. Carnalium culparum pessima conditio.
6. Feminarum conversationes fugiendæ.
7. Carnis tentationes quibus remediis vincantur?

Scripta fuere sequentia. 1. Excitare voluntatem eorum, qui luxuriosè vivunt, ut verè velint mutare vitam, nam absque hac enixa voluntate, frustra agitur; ideò & Dominus ait Paralytico: *Vis sanus fieri?* Joan. 5. 2. Ostendere evidens periculum æternæ damnationis, quia Deus odit peccata carnalia super omnia; siquidem, quia Omnis caro corrumpit viam suam, & pernitit eum, quod hominem fecisset in terra; & ractus dolore cordis intrinsecus, Delebo, inquit, hominem, quem creavi, à facie terra. Et quasi se Jurejurando obstringens, subdit: Non permanebit Spiritus meus in homine in æternum, quia caro est. Videbat enim, quod cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum. Genes. 6. 5. & ideò in odium luxuriz omnes viventes delevit aquis diluvii, exceptis iis, qui erant in Arca Noetica. 3. Difficillimum esse, exire è vita carnali, quæ vocatur Putres angustus. Prov. 23. ob pessimum habitum, quem dimittere voluntas non potest absque magno labore; quia detinetur nexibus pravæ consuetudinis, unde Glossa in Job ait: *Visum sequitur cogitatio, cogitationem delectatio, delectationem consensus, consensum opus, opus consuetudo; consuetudinem necessitas, necessitatem desperatio, desperationem damnatio.* 4. Luxuriam non solum animam offendere, juxta illud. Qui faciunt peccatum, hostes sunt animæ suæ, Job. 12. 10. sed etiam corpus infirmitatibus, & doloribus crudelibus adstringere; Qui enim, fornicatur, in corpus suum peccat. 1. Cor. 6. 18. 5. Carnis peccata ob eorum malitiam, assimilari in Scriptura sacra sæpè sapius Idololatriæ. Cum idolis suis fornicata sunt. Ezech. 23. 6. Lapsus Carnis esse signum magnæ iræ Dei in eum perpetrantes. Fovea profunda os aliena; cui iratus est Dominus incidit in eam. Prov. 22. 14. 7. Ore suo Dominum maledixisse carnalibus peccatis: Maledictus, qui dormit cum uxore proximi sui. Deut. 27. & subindè pœna capitali plectendos jussit adulteros in hac vita: Si dormierit Vir cum uxore alterius, uterque morietur. Deut. 22. Imò contra naturam peccantes igne jussit vivos comburi. Qui scelus operatus est, virus ardebit, nec permanebit tantum nefas in medio vestri. Levit. 20. 14. Quod executus est Dominus contra Sodomam, & Pentapolin; nam subvertit civitates illas.

illas, & omnem circa regionem. Genes. 19. 25. 8. Invehendum præcipue, ut propensi in luxuriam fugiant occasiones, ac feminarum conversationes; ait enim Apostolus: fugite fornicationem, 1. Cor. 6. quandoquidem, qui amat periculum, in illo peribit. Eccles. 3. 27. Unde pulchrum Distichon Marcantii:

Quid facies, facies Veneris si veneris ante?

Non sedes, sed eas, ne pereas per eas.

9. Injungendam frequentiam Sacramento-
rum, quæ sunt. Nubes roris. Isaia 18. 4. Et fructum electorum, & vinum germinans Virgines. Zach. 9. 17. 10. Afflictiones corporis exercendas, jejunii, cilicii, flagellationibus: Castigo corpus meum, dicebat Apostolus 1. Cor. 9. & S. Thomas agebat, Castitas dicitur à castigando. 11. Oratione vacandum: Orate, ne inreris in tentationem. Matth. 26. 12. Meditanda, & memoranda novissima: quis enim non desinet peccare, si attentè recogitabit horrorem mortis, terribile iudicium, æternitatem inferni, celestem gloriam? 13. Considerandum: modicum esse Voluptatem carnis, quæ tamen vitam minuit, vires debilitat, formam deturpat, divitias dissipat, & mortem æternam parat: Neque enim fornicarii, neque molles, neque masculorum concubitores regnum Dei possidebunt. 1. Cor. 6. 14. Recolendam esse Dei præsentiam, & Angeli custodis assistentiam, ne audeant committere in ejus conspectu, quod videntibus hominibus nunquam facerent, juxta illud S. Bernardi in Psalm. Qui habitat in quovis diversorio, in quovis angulo, Angelo tuo reverentiam habet. Tu ne audeas illo præsentem, quod videntem me non audeas. 15. Otium vitandum, quia Multam malitiam docuit otiositas. Eccles. 33. & ab aspectibus mulierum, ac multò magis à tactibus cavendum: Mors enim ascendit per fenestras nostras. Jerem. 9. prout etiam à turpiloguis, nam corrumpunt bonos mores colloqui prava. 1. Cor. 15. 16. Actandem eleemosynas pauperibus dandas, quia Beati misericordes, quoniam & ipsi misericordiam consequuntur. Matth. 5. 7. Quæ omnia, ac alia permulta utilissima habentur apud Reginaldum in Praxi fori Pen. lib. 7. de Sacram. satisfact. & prudentia Confessarii in ea imponenda, num. 57. 58. & 59. Car. Pallavic. de Art. perfect. Christiana lib. 2. cap. 8. 9. 10. & P. Paulum Segner. Soc. Jesu, in aureis suis libellis, Confessor. instructus cap. 12. nec non Penitens instructus cap. 12. & 13.

DECISIO CXI.

ARGUMENTUM.

Referuntur rationes, quibus Ecclesiastici, de bonis per eos cumulatis ex redditibus beneficiorum, tenentur potius facere Eleemosynam in vita, quam eam ordinare faciendam in testamento post mortem.

SUMMARIUM.

1. Eleemosyna non solum est de consilio, sed etiam de Præcepto.
2. Præceptum Eleemosynæ an sit ex justitia, an ex charitate?
3. Beneficarii non facientes eleemosynam quando peccent? & num. 8. ac num. 9.
4. Eleemosyna in duobus casibus omnino faciendæ.
5. Necessitas triplex Extrema, Gravis, & Communis.
6. Bona temporalia tripliciter considerantur.
7. Pauper quando sit subveniendus de Præcepto?

10. Pauperum appellatione veniunt etiam Ecclesiæ.
11. Beneficiarius an rectè differat eleemosynas, ost suam mortem?
12. Eleemosyna fructus tres.
13. Eleemosyna magis prodest facta in vita, quam post mortem.
14. Eleemosyna facta in vita remuneratio major.
15. Lumen præcedere oportet in via.
16. Testamenta, ut plurimum, inexecuta.
17. Munus datum post mortem parum valet.
18. Misericordes homines ab omnibus laudantur.
19. Eleemosyna non causat pauperiem.
20. Prædestinationis signum est eleemosyna.

PRæmiserunt pro dilucidatione hujus importantissimi Casus.

Primò. De Eleemosyna pauperibus faciendæ, non solum haberi Consilium in Divinis Scripturis, sed extare Divinum Præceptum, tum in Deut. 15. 11. Non de erunt pauperes in terra habitationis tuæ, idcirco EGO PRÆCIPIO tibi, ut aperias manum tuam fratri tuo egeno, & pauperi, qui tecum versatur in terra. Tum in Evang. Luc. 11. 14. Quod superest, date eleemosynam, & Matth. 25. 35. ubi Dominus differens de futuro iudicio refert opera misericordiæ, & eleemosynæ, super quibus omnes judicabuntur, & propter quorum omissionem reprobi condemnabuntur; unde S. Thom. 2. 2. quæst. 32. art. 5. ait, Nullus punitur pena æterna pro omissione alicuius, quod non cadit sub præcepto, sed aliqui puniuntur pena æterna pro omissione eleemosynarum, ut patet Matth. 25. ergo dare eleemosynam est in præcepto.

Secundò: Quod licet Doctores dispurent, & inter se non convenient, an Præceptum eleemosynæ sit ex justitia, vel ex charitate? ut videre est apud Gabrielem Vasquez in opuscul. moral. de Eleemosyna cap. 4. num. 8. ubi viginti Doctores allegat; apud Suarez de Charitate disput. 7. sect. ultim. Castropalaum de Charitat. tract. 6. dub. 2. punct. 3. & Sanchez tom. 1. Consil. lib. 1. cap. 5. dub. 5. num. 59. Tamen omnes concorditer tenent, Beneficiarios non facientes eleemosynam de redditibus Ecclesiasticis superfluis decentiæ status sui peccare mortaliter, quacunque contraria consuetudine non obstante Vasquez ubi supra num. 12. Moscon. de Majestate militantis Eccles. lib. 1. part. 3. pag. 493. lit. C. Sanchez d. tom. 1. consil. lib. 2. cap. 3. dub. 38. & ego probavi in meis Decisionibus de Penitentia Decis. 10. per totam, à Cordato Viro legendam.

Tertiò quod quamvis hoc præceptum, tanquam affirmativum, non obliget semper, & ad semper, nihilominus ad cognoscendum, quando sit faciendæ eleemosyna, duas esse regulas; nempe, quando pauper est in necessitate extrema, vel gravi: vel quando dives habe superflua statui suo; utraque enim respectivè, Necessitas scilicet, & Abundantia, per se obligat ad eleemosynam dandam juxta securiorem opinionem. S. Thomas 2. 2. quæst. 32. art. 5. quæst. 66. art. 7. & quæst. 188. art. 4. ad 2. Cajetan. Opuscul. de Eleemos. cap. 3. Layman. alios allegans lib. 2. tract. 3. cap. 6. sub num. 3. Abulenſis in Matth. cap. 6. quæst. 4.

Quartò: Necessitatem pauperum Triplicem esse, Extremam, in qua, nisi succurrantur, amissuri sunt vel vitam, vel honorem, vel libertatem. Gravem, in qua difficillimè absque eleemosyna possunt se tueri in suo statu. Et Communem, quæ